

nad. šolah, odnosno, ki pridejo za ta pouk v pošte na osnovi tuk. posebnega obvestila.

Kraljevska banska uprava dravske banovine v Ljubljani dne 25. aprila 1939.

L. S. Ban: Dr. Natlačen s. r.

NATEČAJ

za sprejem slušatelj(ice) v I. letnik Višje pedagoške šole v Zagrebu za šol. leto 1939./40.

Na osnovi rešenja gospoda prosvetnega ministra z dne 5. aprila 1939., III. štev. 19.233, bo sprejetih v I. letnik Višje pedagoške šole v Zagrebu

a) v prvi odsek za pripravo meščansko šolskih učiteljev 63 slušatelj(ice), in to: za prvo skupino nacionalnih predmetov 20, za drugo skupino tujih jezikov 10, za tretjo, prirodopisno skupino 10, za četrto, matematično fizično skupino 10, za peto, tehnično skupino 8, za šesto, gospodarsko skupino 5.

b) v drugi odsek za pripravo učiteljev za defektne otroke: 20 slušatelj(ice).

c) v tretji odsek za pripravo šolskih nadzornikov: 20 slušatelj(ice).

Za natečaj se lahko javijo:

a) za prvi odsek za pripravo učiteljev meščanskih šol učitelji in učiteljice, ki so z odličnim ali prav dobrim uspehom položili diplomski (zrelostni) izpit in praktični učiteljski izpit ter so poučevali najmanj 3 leta na ljudski ali meščanski šoli z odličnim ali prav dobrim uspehom in niso starejši od 30 let.

b) za drugi odsek za pripravo učiteljev za defektne otroke učitelji in učiteljice, ki so z odličnim ali prav dobrim uspehom položili diplomski (zrelostni) izpit in praktični učiteljski izpit, poučevali najmanj 4 leta v ljudski šoli z odličnim ali prav dobrim uspehom in hospitalirali najmanj 2 leta v šolah za defektne otroke ter niso starejši od 30 let.

c) Za tretji odsek za pripravo šolskih nadzornikov učitelji in učiteljice, ki so z odličnim ali prav dobrim uspehom položili diplomski (zrelostni) izpit in praktični učiteljski izpit ter poučevali najmanj 10 let v ljudskih ali meščanskih šolah z odličnim ali prav dobrim uspehom in niso starejši od 35 let.

Kandidati morajo poslati svoje prošnje rektorju Višje pedagoške šole v Zagrebu (Zagreb VI., poštini predal 53.) do 20. junija 1939. V prošnji mora biti označeno, za kateri odsek se prosilec javlja; kandidati za prvi odsek morajo navesti, katero skupino predmetov so si izbrali, a če bi v tej skupini bila vsa mesta spopolnjena, za katero skupino se javljajo v drugi vrsti. Kandidati za drugo skupino tujih jezikov morajo navesti, kateri jezik se žele učiti (nemški ali francoski). Prošnji je treba priložiti:

1. krstni list, 2. izpričevalo o učiteljskem diplomskem (zrelostnem) izpitu v originalu, 3. izpričevalo o praktičnem učiteljskem izpitu v originalu, 4. potrdilo o ocenah za ves čas službovanja v šoli, 5. zdravniško spričevalo, 6. obvezo, da bo po položnem diplomskem izpitu ostal prosilec v državni službi najmanj 3 krat toliko let kolikor je prebil v višji pedagoški šoli. To velja samo za one kandidate, ki prejemale plačo iz državnega proračuna. 7. Kandidati za drugi odsek za pripravo učiteljev za defektne otroke priložijo še potrdilo o dvoletnem hospitaliranju v šolah za defektne otroke.

Prošnja se kolkuje s kolkom za 10 din in vsaka priloga, če že ni kolkovana, s 4 dinarji. Prošnje, katerim ne bodo priložene vse priloge, se ne bodo upoštevale.

Slušatelj(ice) višje pedagoške šole ne morejo biti istočasno slušatelj(ice) univerze.

Sprejeti kandidati bodo službenim potom obveščeni o sprejemu in o začetku predavanja.

Rektor dr. Bosanac.

TEŽAVE DRŽAVNIH USLUŽBENCEV SO V VSEH STROKAH VELIKE

Združenje uradnikov p. t. t. stroke, dravska sekcija v Ljubljani je imelo dne 16. aprila 1939. svoj redni letni občni zbor. Na tem občnem zboru je bilo podano precej obširno poročilo, iz katerega posnemamo tudi sledeče ugotovitve:

Dne 1. januarja 1936. je štela sekcija 463 članov, dne 31. marca t. l. pa 672 članov. V ljubljanski direkciji je 799 uslužbencev, ki vrše uradniške posle, od teh je torej včlanjenih 84 %. Odstotek včlanjenih uradnikov je pa večji, ker je med včlanjenimi tovariši največ dnevničarjev, služiteljev in zvančnikov z uradniško kvalifikacijo. Pomožni organi sekcije so Ženski odsek, Odsek tehničnega uradništva, Odseka ambulantnih uradnikov v Mariboru in Ljubljani ter Pevski odsek.

Sekcija je v preteklem poslovnem letu proučila prednačrt specialnega zakona in stavila številne pripombe k njemu. V zvezi z osnutkom je izdelala tudi pravilnik o p. t. t. odpravnih, ki naj bi omilil pomanjkanje uradništva in omogočil izkoriščanje dopustov v celoti, obenem pa tudi priznal odpravnikom pravice glede štetja let in priznanja njihovega izpita. Posebno se je poudarjalo, da je osebe preobremenjeno v službi in zagrenjeno, ker je zapostavljeno napram ostalim državnim uslužbencem materialno, glede dopustov in napredovanja.

V letu 1938. je napredovalo samo 31 uradnikov, dočim je v proračunskem letu 1937./38. napredovalo 71 uradnikov. Uradnikom je pripadalo 20.700 dni dopusta, izkoriščenega je pa bilo le 10.587 dni, to je približno 50 % (v letu 1937. še 54 %). 180 uradnikov ni dobilo nič dopusta.

Gmotni položaj p. t. t. osebja se je v preteklem letu zopet poslabšal, ker cene življenjskim potrebščinam stalno naraščajo. Predsednik sekcije je vodil deputacijo vseh državnih uslužbencev in upokojujencev, ki je bila sprejeta v novembru 1938. pri banu dr. Natlačen v zadevi zvišanja prejemkov.

Zadolžitve p. t. t. osebja ogroža že eksistenco njihovih družin. Na vsakega p. t. t. uslužbenca v Sloveniji odpade povprečno 5300 din dolga, ki je bil napravljen samo za kritje izdatkov za bolezen, hrano in obleko.

Radi nizkih prejemkov se dolgovi ne znižujejo, ampak rastejo.

— Glavna skupščina Sokola kraljevine Jugoslavije je bila v Beogradu 23. aprila t. l. Na tej skupščini je govoril tudi predsednik JUJ tov. Ivan Dimnik, ki je v svojem govoru še posebej naglašal delo učiteljstva v sokolskih vrstah.

AKCIJA JUGOSLOVENSKEGA UČITELJSKEGA UDRUŽENJA

Prispevke za bratsko učiteljstvo so dali:

Učiteljsko društvo Guča . . .	510.—
Učiteljsko društvo Zaječar . . .	190.—
Učiteljsko društvo Varaždin . . .	140.—
Nar. šola Vinagora in Desinić . . .	65.—
Narodna šola Pregrada . . .	60.—
	din 965.—

Prej zbrano in objavljeno . . . din 23.052,50

Skupaj . . . din 24.017,50

uradnikom V. skupine:

sta imela skupnih dohodkov v:	po uredbi se jima znižajo prejemki za:	znižanje %
-------------------------------	--	------------

I. dr. razr.	4550.—	775.—	17,0
II. „	4050.—	525.—	13,0
III. „	3850.—	425.—	11,0

uradnikom VI. skupine:

I. dr. razr.	4150.—	775.—	18,6
II. „	3650.—	525.—	14,3
III. „	3450.—	425.—	12,2

uradnikom VII. skupine:

I. dr. razr.	3810.—	581,25	15,2
II. „	3310.—	393,75	11,9
III. „	3310.—	318,75	10,2

uradnikom VIII. skupine:

I. dr. razr.	3555.—	581,25	16,3
II. „	3255.—	393,75	12,1
III. „	2855.—	318,75	11,1

uradnikom IX. skupine:

I. dr. razr.	3300.—	581,25	17,6
II. „	2800.—	393,75	14,0
III. „	2600.—	318,75	12,2

uradnikom X. skupine:

I. dr. razr.	3100.—	387,50	12,5
II. „	2600.—	262,50	10,0
III. „	2400.—	212,50	8,8

uradnikom pripravnikom po § 23./1.:

I. dr. razr.	3165.—	387,50	12,2
II. „	2675.—	262,50	9,8
III. „	2475.—	212,50	8,6

uradnikom pripravnikom po § 23./2.:

I. dr. razr.	2970.—	387,50	13,0
II. „	2470.—	157,50	6,3
III. „	2270.—	127,50	5,6

uradnikom pripravnikom po § 23./3.:

I. dr. razr.	2855.—	387,50	13,5
II. „	2355.—	157,50	6,7
III. „	2205.—	127,50	5,8

Vendar pa je treba družini danes še prav posebej pomagati, ker so cene življenjskih potrebščin poskočile za 30 % in ker ravno družina najbolj čuti to podražitev ter so sedanjí prejemki za to kritje zdavnaj premajhni.

Potrebno je pritrgovanje in omejevanje v izdatkih tudi za najnujnejše stvari. Toda navzlic štednji in krčenju izdatkov družina ne more ustvariti ravnovesja v svojem proračunu. Izdatki presegajo dohodek radi vsakega še tako majhnega izrednega primera v družini. Zato mora seči družina k poslednjemu sredstvu — k dolgovom. Zadolžuje se za obleko, za bolezen, za šolanje otrok, ob smrti družinskega člana, ob rojstvu itd. Sploh sili vsak vesel ali žalosten dogodek družino v nove dolgove. Ti radi tega trajno naraščajo in obremenjujejo ženo in moža z večno skrbjo, kako bi uravnovesila domače gospodarstvo.

Enako čutijo to nevzdržno stanje železniški, poštni in drugi nameščenci ter upokojujenci vseh strok in položajev.

Velika večina železniških in drugih uslužbencev ima prejemke izpod 2000 din mesečno, zato morajo gospodinjke skrbno računati z vsakim dinarjem in so prisiljene, da štedijo pri hrani in obleki. Radi tega dandanes niso redki prav drastični primeri o bedi, ki vlada v vrstah takih družin. Poznam železniško družino s 6 otroki. Zaslужek znaša mesečno okoli 1900 din. Podstrešno stanovanje, sestojče iz kuhinje in 2 sob s približno površino 30 m². Te dni je v tej družini bolezen. Hčerka ima pljučnico. Ker ni zadosti in primerne obleke, je bolnica pokrita z raznimi cunjami. Pri tem pa moram naglasiti, da so vsi člani družine zelo pridni in skromni, vendar jim primanjkuje najnujnejše, kakor topla obleka in zadostna, tečna hrana.

Zvaničnik II. kategorije je zaradi ženske bolezni zašel v skrajno težak gmotni položaj. V sili in stiski je iskal kredita pri nabavljalni zadrugi in v posojilnicah, da je mogel nuditi ženi potrebno zdravljenje, ker dajatve bolniškega

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Frančiškanska ulica 6 — Podružnica v Mariboru, Gosposka ulica 36

Vabilo na

XXXVI. REDNO SKUPŠČINO

ki bo v četrtek, dne 18. maja 1939., ob 9. uri v Ljubljani, v pritlični dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, v Beethovnovi ulici 10

Dnevni red:

1. Otvoritev in ugotovitev sklepčnosti
2. Poročilo upravnega odbora o združnem poslovanju.
3. Poročilo upravnega odbora o računskem zaključku za l. 1938.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Predlog upravnega odbora o razdelitvi čistega dobička.
6. Volitev: a) v upravni odbor, b) v nadzorni odbor.
7. Samostojni predlogi in slučajnosti. — Posebni predlogi se morajo naznaniti upravni odboru vsaj tri dni pred skupščino.

Ako bi ta skupščina ne bila sklepna, bo po čl. 31. zadrughnih pravil pol ure pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom skupščina, ki sme brezpogojno sklepati.

Upravni odbor.

Osebnne zadeve

— i Premeščen je bil z ukazom Nj. Vel. kralja z dne 3. aprila 1939. Lešnik Miroslav iz Negove, srez Ljutomer, po prošnji v Kamnico, srez Maribor l. br. (Sl. novine z dne 27. aprila 1939.)

— i Strokovni izpit za nastavnike šol za defektne otroke so v Beogradu opravili z odličnim, oziroma prav dobrim uspehom gg.: Ambrožič Angela, Čibej Marija, Duh Jožefa, Jagodič Adalbert, Loparnik Vladimir, Loparnik Zora, Rak Evgenija, Ravnikar Marija, Šušteršič Marija, Trček Ludovika, Zakovšek Jože — vsi iz Ljubljane; Kimovec Franc in Pav-

čič Marjan iz Trbovelj; Unverdorben Josip iz Rogaške Slatine; Cvetko Ivan iz Maribora; Praunseis Sonja iz Laškega; Pregelj Iva iz Kočevja in Pahor Marija s Skaručne.

Majniški izleti z avtobusom!

Cenjenim šolskim vodstvom nudimo udobne avtobuse po ugodnih cenah.

Potovalna pisarna M. OKORN Ljubljana, Frančiškanska ulica 3. Tel. 22-50

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUJ

— i »Težko življenje učiteljskih pripravnikov« je naslov članka, ki ga prinaša »Večernik« z dne 29. aprila, ki pravi: Ko smo študirali, nismo vedeli, da bodo učiteljski pripravniki tvorili poseben stan zase. Tudi nismo vedeli, da se iz tega stanu ne moreš premakniti ne navzgor, ne navzdol. Pribiti si z 911 dinarji, s katerimi ne moreš niti živeti niti umreti. Pa kaj — če si sam, še gre. Moraš pač stradati. Ješ enkrat na dan koruzne žgance tako, da se ti kar sline cede, če jedo otroci v pavzi lepa rdeča jabolka, za katera nimaš ti, uboga pripravniška para, kredita v svojem proračunu. Lahko hodiš tudi v raztrganih čevljih in razcapanih hlačah, ki si jih prinesel pred petimi leti s seboj v službo. Seveda si se moral takrat zadolžiti, ker je oče komaj zase zaslužil. Če imaš raztrgane rokave na komolcih in nimaš denarja, da bi si kupil sukanca, se moraš pač obračati od ljudi, ki te prijazno pozdravljajo: »Dober dan gospod učitelj!« — Torej sam boš že nekako — boš pač hodil,

kakor Krjavelj nekoč po Dolenjskem. — Toda kaj pa počneš, moj dragi pripravniški tovariš, če si oženjen in imaš enega ali pa dva otroka? — Otroka nič ne veda, da smo postali pripravniki stabilen stan in močno zgrajen na 911 dinarjih. Otroci hoče jesti. »Ata, daj kruha; zebe me, atek!« — se glasi dan za dnem prijetna pesem, ko pride prav vesel iz šole. Ali boš, dragi pripravniški atek, ponudil otroku dokument, ki te že več ko dve leti usposablja, da postaneš učitelj IX. skupine in ti daje upanje, da boš vsaj otroku kupil kruha in obleko? Za tebe in ženo pa še vedno ne bi nič ostalo. — Ne, otroci imajo pravico zahtevati od nas. — Mi pa prosimo merodajne v imenu naših otrok in pripravniške bede — prevedite nas!

— i »Za slovensko šolo« je naslov članka, ki ga prinaša »Edinost« od 29. aprila, in pravi med drugim: Naše slovensko mlado učiteljstvo si je osnovalo književno zadrugo »Pedagoški tisk«, ki hoče v njej izdati gradivo za sodobno šolstvo

fonda niso zadostne. Radi tega je zašel v dolgove. Ima 5 otrok v starosti od 2 do 16 let. Njegov čist prejemki znašajo 1850 din. Na račun dolga odplačuje mesečno po 400 din. Obremenitev njegove plače bo trajala še najmanj 2 leti, če ne bo v tej dobi primoran ponovno najeti posojila. Pri tržnih cenah, kakor so sedaj, je nemogoče zahtevati, da bi s preostankom plače mogel vzdržati tempo današnjega življenja. Že danes se poznajo v družini skrajno kvarne posledice zaradi slabe, nezadostne prehrane.

Ta 2 primera sta drastična dovolj in vendar znaša plača rednika skoro 2000 din na mesec. V težkih prilikah živi tudi uradništvo, ki ima blizu 3000 din ali nad 3000 din mesečnih dohodkov. K skrbi za samo hrano in stanovanje moramo tu prišteti izdatke za časopise, knjige, družina in druge kulturne potrebe. V mesecih, ko je treba nekaj več potrositi za obleko in obnavljanje, se morajo črtati tudi kulturne potrebe ter štediti celo pri hrani. Te družine imajo večinoma enega, kvečjemu dva otroka, ker bi številnejši naraščaj potisnil tudi nje v bedo.

Toda kako živi šole sto in sto naših družin, ki imajo izpod tisoč din mesečnega zaslužka! Tako ima n. pr. železniški mizar po 9 letih službe mesečno 950 din plače. Redni odbitki od mesečnega zaslužka znašajo:

za upravno stanovanje	din 180—
za pokojninsko zavarovanje	„ 63—
za bolniško zavarovanje	„ 28'50
za davek	„ 6—
za 1 % doprinos k usluž. davku	„ 1—
za organizacijo	„ 10—
za njegovo in žene posmrtno zavarovanje	„ 25—

Skupaj . . . din 313'50

S preostankom 636 din mora kriti vse življenjske potrebščine za sebe, ženo in 3 otroke. Kako je možno izhajati s to vsoto pri današnjih cenah življenjskih potrebščin, si lahko mislimo!

(Dalje prihodnjič)

izpred svetovne vojne, bi to razliko prav jasno spoznali. Iz tega sledi potem, da mora današnja šola mnogo globlje orati, nego je bila zahteva svojčas v »stari šoli«. Ta šola je nosila nekaj »prilicni jopiča«, da je stlačila otroka v časovno omejeni šolski kolektiv, sodobna pa mora ob vsem upoštevanju otrokovega razpoloženja računati na uspehe samo, ako mu omeji svobodo v šolski družbi le v toliko, kolikor mu bo omejevana v širši družbi, ko otrok šolo zapusti. Tako hoče sodobna šola ustvariti trdno organsko vez med šolo in življenjem.